

מצאנו לנכון להעתיק מזכרונותיו שנהג לספרם בהתרגשות מרובה וז"ל:

הרבי מבעלזא זצ"ל*

הוצאת תורת אברהם

הוצאת תורת אברהם

הוצאת תורת אברהם

שבועות מספר אחרי שהאדמו"ר ר' אהרן מבעלזא זצ"ל הגיע לירושלים שלח אלי בשבת שני שליחים בבקשה שאסור לאכסניה שלו, כי יש לו משאלה אלי. [הייתי אז עו"ד וגם חבר התאגדות עולי פולין]. כשנכנסתי לרבי, שהיה עדיין ללא זקן (זקנו סופר בעת המלטו מפני הנאצים), סיפר לי על יהודי בשם א. ל. שיצר קשר עם שלטונות הנאצים ובעזרת קשריו הציל מספר רב של יהודים מגזרות רעות וממות, ועכשיו הוא רוצה לעלות לא"י. הרבי בקש שאעשה כל שביכולתי לסייע לו לצאת מאירופה ולהגיע לארץ. אמרתי לרבי כי אין ביכולתי להוציא אפילו את הנור, הסברתי לו כי למרות היותי חבר התאגדות עולי פולין, אין ביכולתי להצילו. האדמו"ר זצ"ל ספר לי מקרים שונים, שבהם א. ל. הציל יהודים ממות, ובקש ממני במפגיע, כי אזכור שם זה ואמצא הזדמנות לעזור לו להנצל. הרבי לווה אותי אל הדלת ובקש פעמים מספר לזכור את השם א. ל.

כעבור שנים נפטר הרבי מבעלזא זצ"ל. הרבה מחסידיו קבלו עליהם את הנהגתו של הרבי מלעלוב זצ"ל וביניהם היה גם א. ל. שהצליח בינתיים לעלות ארצה. באחד הימים הופתעתי לראות בבית המשפט את א. ל. מובל למעצר בלויט שוטרים. חשבתי, כי הלה עבר על איזה עברות של חוקי מטבע וכדומה, אבל במוצאי שבת הקרובה התברר לי, שהמצב שונה. שליחים של הרבי מלעלוב באו אלי במפתיע ובקשו ממני לגשת מיד לדירתו בת"א; לא ידעתי במה המדובר, אך מתוך כבוד לרבי, מלאתי את משאלתם והלכתי. כשבאתי לאדמו"ר מלעלוב, הוא ספר לי כי אי אלו אנשים הגישו תלונה במשטרה נגד א. ל. באשמה שקיים קשר עם הנאצים, ולכן אסרו אותו. הרבי בקש ממני לעזור לו להנצל מעלילת-השוא. הסברתי לרבי, שאני בתור שופט לא יכול להשפיע על

*נדפס ברשות כ"ק אדמו"ר מבעלזא שליט"א.

שופטים אחרים בנוגע להליכים משפטיים, אך יש פה ענין של משפט נגד נאצים ועוזריהם, ובמשפטים כגון אלה מותר לתת עדות על פי שמיעה, שמעתי מהרבי מבעלז זצ"ל פרטים רבים על אנשים שנצלו בעזרתו של א. ל. ואני זוכר את המקרים הללו, על כן אני מוכן להעיד בביה"מ בפני היועץ המשפטי כשאתבקש. הרבי לא ידע על השיחה שנערכה בזמנו ביני ובין הרבי מבעלז זצ"ל, ותכף הודיעו למשפחת ל. על כך. הם פנו לעו"ד, וזה שוב פנה אלי. אני מסרתי את פרטי העדות ששמעתי מפי הרבי מבעלז זצ"ל ועקב פנייתו של העו"ד, עם הזכרת הפרטים שמסרתי ליועץ המשפטי, בטלה התביעה.

רבי יששכר דב רוקח (האדמו"ר מבעלז) שליט"א

כשנפטר רבי אהרון התעוררה השאלה מי יהיה יורשו על כס הרבנות והאדמורות. מקובל היה שהרבי מבעלז הוא לא רק אדמו"ר אלא גם רב העיר בעלז. על כן החסידים בבואם לבחור להם רבי שוקלים את דמותו הרוחנית ואת גדלותו בתורה בכדי שיוכל לשמש להם מייעץ ופוסק.

אחד המועמדים הראשיים לכס הרבנות היה בנו של הרב מבלגריי, שהיה עדיין ילד. חסידי בעלז ורבניהם דאגו לכך שהילד היתום יוכל לקבל עליו בבא הזמן את תפקיד ההנהגה. במהלך הדיונים בין החסידים ואמו, הגישה אמו תביעה לערכאות על אפוטרופסות והחזקה של קטינים. כעבור זמן קצר בא ללשכתי המזכיר של ביה"מ המחוזי בת"א, בו עבדתי באותו זמן, בידו תיק סגור, הוא אמר שזה התיק של הינוקא שנשלח מ"מ לת"א בכדי למסור לי את תפקיד העיון בתיק זה. התפקיד לא היה קל, כי היי עלי להכיר היטב את החסידות בכלל, ואת חסידות בעלז בפרט, בכדי למצוא דרך לחנוכו לקראת העתיד. ראיתי תפקיד זה כתפקיד קשה, אבל היה לי הרושם, שאוכל בעז"ה למצוא את הנושא המתאים במקרה סבוך זה. אחד היתרונות שהיו לי על פני אחרים היה

* נדפס ברשות כ"ק אדמו"ר מבעלז שליט"א

כפי שההשגחה סבבה, שבהיותי סטודנט באוניברסיטה התאכסנתי בביתו של חסיד בעלז נלהב והכרתי מקרוב את מאפייני חסידות זו. זימנתי את ראשי חסידי בעלז ואת המחנכים הנוכחיים של הינוקא, גם עיינתי בספרים היכולים לעזור לי בתפקידי ובס"ד אחרי שיחות ארוכות עם אם הקטין ואנשי בעלז, הגעתי למסקנה שלמעשה רצון האם ג"כ שבנה יגדל לרבי, אבל לכל צד היו משאלות משלו לגבי חנוך הינוקא שגילו היה למטה מיי"ג וכ"א רצה שההחלטה תהיה מסורה לו. לא אזכיר את הספרות ההלכתית הענפה בנוגע לירושת הרבנות ולירושת תפקיד אדמו"ר מבעלז; אזכיר רק כמה מן התשובות שדנות בענין ירושה באדמו"רות והם: שו"ת דברי חיים יו"ד חלק ב' סימן כה וח"מ חלק ב' סימן לב בנוגע לרוה"ק וחכמה.

היתה לי סיעתא דשמיא והצלחתי להגיע בדרך פשרה לידי ריצוי כל הצדדים. לאם היה קשר קבוע עם בנה, אשר התחנך בדרך שהתוו ראשי הישיבות וקרוביו ע"י לימוד אינטנסיבי יום ולילה בש"ס ופוסקים, ספרי יראה וחכמה.

שמח אני שהינוקא הלך בדרך מתאימה המקובלת על חסידי בעלז ותיקים, צמח ועלה, ועל דעת הקהל קיבל לידיו את הנהגת חסידות בעלז. יש לציין כי הרבי, גם לאחר שעלה לגדולה, לאורך כל השנים לא שכח את יגיעי והכיר בעמלי.